

TEATAJA

Haaslava valla infoleht

Nr 8 (123) august 2004

Suur juubelipidu Seltsimajas "Priius"

Pilt number 1.

Remondimehe hoogsad haamrilöögid seina taga ja koorilauljate ennastsalgavad ponnistused saalis.

Pilt number 2.

Remondimehe sangarlik duell põrandalaki ja lakirulliga ning näitetrupi „rollimine“ seltsimaja fuajees.

Pilt number 3.

Remondimehe jõupingutused seina, pahtli ja värviga ning rahvatantsijad lustimas külakapelli lugude saatel.

Eeltoodud pildid ei pärine menukast draamatükist „Juubelipeoks ettevalmistumine „Priiuse“ Seltsimajas“ vaid elust enesest.

Tegevuskoht: Seltsimaja „Priius“

Aeg: augusti esimene pool.

Tegelased: remondimeeste brigadir Urmas Roots ja tema tublid töömehed Rein ja Vladislavl, Priiuse Segakoor, Haaslava Meeskoor, Kurepalu Rahvateater, Kurepalu külakapell, Priiuse Segarahvatantsurühm. Kui lauljatel laulud ladiusad, tantsijatel tantsud toredad ja näitlejatel näidend naljakas ning pillimeestel pillilood pikad esinemisküpsed olid, võis 14. august saabuda. Öhtul kella kuueks oli seltsimaja saal tublisti publikuga täitunud ning pidu võis alata! Esimesena astus lavale näitetrupp ja kostitas kõiki pidulisi lustliku komöödiaga „Aastapäeva kontsert“. Näidendi lavastas seltsimaja kunagine juhataja Kaja Kalmer.

Ainult kiidusõnad nii lavastajale kui näitlejatele! Järgnes vallavanema hr Jüri Raudsepingu tervitus kõigile pidulistele ning tänusõnad seltsimaja endistele juhatajatele. Koos pr Maie Otsaga tunnustati neid tänukirjade ja meenetega. Vallavalitsus pidas meeles ka auväärt juubilari, Seltsimaja "Priius", kinkides väga vajaliku töövahendi- juhtmeta mikrofoni. Suur aitäh !

Pidu aga jätkus ja publiku südameid tuli võluma Priiuse Segakoor koos fantastilise dirigendi Mall Türk'iga. Kohe esimese lauluga, P. Sarapiku „Ta lendab mesipuu poole“, oli publik lummatud. Järgnesid U. Sisaski „Sanctus“ ja M. Härma „Tuljak“. Aplaus oli tormiline ja meeleolu väga ülev.

Oligi paras aeg kuulata hr Taivo Kirmi ülevaadet Seltsimaja „Priius“ 100-aastasest ajaloost. Samuti sai iga soovija seltsimaja juubeli puhuks väljaantud voldiku omanikuks. Kontserdiosa viimane esineja oli Haaslava Meeskoor, kelle etteaste oli väga nauditav. Koori dirigeerisid vaheldumisi mõlemad dirigendid- K. Lindal ja A. Lõondre. K. Lindal saatis koori kahe laulu ajal akordionil. Meenutati esitatud laulu "See oli siis" autorit Aksel Meomat, kes oli aastaid seltsimaja juhataja ning Haaslava Meeskoori laulja. Pärast pisikest pausi, mille jooksul kontserdisaalist sai tantsusaal, pakuti külalistele vaatamiseks-kuulamiseks koolitüdrukute Katre ja Kattrina duetti muusikalavastusest „Grease“.

Külakapelli etteaste algas lustiliste rahvalike lauludega, misjärel aga esineti koos rahvatantsijatega. „Perekonnavalsi“ helid meelitasid saalipõrandale kõik tantsuhuvilised ja oligi jõudnud aeg sinnamaale, et tantsumuusikat hakkas mängima ansambel „Valik“. Juubelipidustusel aitasid meeleolu luua esinejate kostüümid, mis tõid endaga kaasa tükikese möödunud sajandi algusest. Rahvakunstis ei ole tähtis amet ja positsioon ühiskonnas, oluline on vaid tahe ja lust kaasa lüüa.

Ja lõpetuseks suur tänu publikule kohale tulemast ja kaasa elamast, aitäh Kultuurkapitalile toetuse eest ja õnne-soovijatele, tublidele esinejatele ning seltsimaja heale haldjale Tiinale!

Ilona Vaagen

Valla kultuuri- ja sporditöö vanemspetsialist

President tänas kodukaunistamise konkursi võitjaid

President Arnold Rüütel tänas 15. augustil kodukaunistamise konkursi "Kodu kauniks" võitjaid Vilustes Põlvamaal, kuhu teiste hulgas olid palutud Marju ja Kalju Jansen.

Tartumaa üheks kaunimaks koduks tunnistati Marju ja Kalju Janseni rajatud koduaed, kus on tunda mitmete põlvkondade järjepidevust, looduse armastust ning kõigi pereliikmete ühistööd. Peres on neli poega, kellel kahel vanemal on loodud oma pere ja pisipojadki kasvamas. Korras, puhas ja kaunis kodu ning koduaed nõuab aega, hoolt ja armastust.

Hanso talu Unikülas paistab põldude vahel möödasõitjale silma korras hoonete ja kauni koduümbrusega. Avaral koduõuel on ruumi igäühele- mõnus katusealune istepinkidega puhkenurk, kõrval kivide vahel vulisev veesilm ja pisipõnnidelegi on vanaisa palkidest meisterdanud turvalise mängunurga, et juba varakult ilu – ja tarbijameelt sisendada. Laiuvaid muruplatse muudavad värvikirevaks pereema hoolitsetud lilleklumbid, perepoja Kaupo poolt

valmistatud imelised puunikerdused ja pereisa sepistööd. Igale kujule ja esemele on leitud oma koht ja tähendus. Kaugemal aianurgas on tarbeaed köögiviljapeenarde ja puuvilja ning marjamaaga, taamal püstkoda ja kiieplats, suurele õuealale mahub veel oma kodupark põlis- ja ilupuudega, mida enamat võiks hing veel igatseda. Just sellise rahuliku ja looduslähedase kodu ning koduaia on oma perele loonud Marju ja Kalju Jansen.

Kodu on inimlik väärtus ja ühendab põlvkondi, seda on tunda Marju ja Kalju Janseni peres ja paljudes, paljudes teistes peredes. Suur osa väärtushinnangutest saadakse kaasa kodunt, olulised on peretraditsioonid ja – väärtused. Hoidkem oma kodusid, tervist ning elurõõmu Teile kõigile.

Maie Otsa

Tervishoiu-, kultuuri- ja sotsiaalosakonna juhataja

Kurepalu külapäev

Möödunud aastal panid Kurepalu küla ärksamad inimesed aluse Kurepalu külapäevale.

Viimastel aastatel on üle Eesti külapäevade liikumine üha aktiivsemaks muutunud ja ikka selleks, et väärtustada kohalikke inimesi ja nende tegemisi.

Tänavune Kurepalu külapäev toimus 14. augustil Seltsimaja "Priius" õuealal. Eks asukoha valikul mängis rolli seltsimaja paiknemine Kurepalu küla südames.

Külapäevad avas külavanem pr. Helgi Pärn, kes heiskas külalipu ja tervitas kõiki kohaletulnuid.

Sõnajärje sai hr Tiit Kruusement, kes kogu päeva tegemisi juhtis ja võistlusi korraldas. Esimesena kuulutati välja tooli maalimisvõistlus. Väikesi kunstnikke sai kokku kolme võistkonna jagu, kes kõik oma fantaasiad toolidele kandsid. Järgmisena kuulutati välja lauluvõistlus, mis kasvas üle pikaks rõõmsaks kontserdiks. See, kes on kõige osavam, kiirem ja tugevam – selgitati välja spordivõistluse käigus. Jõudis kätte hetk, kus iga osaleja sai magusa auhinna. Äramärgitud said nii näomaalingute omanikud, laululapsed, toolimaalijad ja spordivõistluses osalejad.

Külapäevad lõppesid külakapelli etteastega seltsimaja fuajees, mis oligi sissejuhataks seltsimaja Priius juubeliüritusele. Igas taidluskollektiivis, mis sel õhtul Priiuses üles astus, oli Kurepalu küla esindatud oma mitmekülgsede talentidega.

Suur tänu Kultuurkapitalile, kes toetas ürituse läbi viimist.

Ilona Vaagen

Valla kultuuri- ja sporditöö vanemspetsialist

Maaettevõtjad saavad jälle PRIAst toetust taotlema

Külades, alevites ja alevikes tegutsevatel ettevõtjatel on võimalik saada tuge majandustegevuse arendamiseks.

Maapiirkonnas majandustegevuse arendamist on kolmel viimasel aasta toetatud SAPARDi programmist. Tänavu jagatakse samasugust toetust, aga nüüd juba riikliku arengukava (RAK) raames. Aastatel 2004-2006 on selleks toetuseks võimalik jagada 136 mln krooni.

Toetuse eesmärk on arendada maapiirkondades mitte-põllumajanduslikku tegevust. Toetust saavad vähemalt aasta aega tegutsenud:

- ettevõtjad, kes mitmekesistavad või laiendavad oma tegevust,
- põllumehed, kes alustavad mitte-põllumajandusliku ettevõtlusega maapiirkonnas.

Toetust saab taotleda ainult väikeettevõtja, mille aastakäive ei ületa 109,5 mln krooni või aastabilansi kogumaht ei ületa 78,2 mln krooni ja kus on alla 50 töötaja.

Mida toetatakse

Toetatakse maaturismi, käsitööstuse, teenuste pakkumise ja toiduainete töötlemise arendamist.

Toetatavad investeeringud on:

1. Turistide teenindamiseks vajalike ehitiste ja rajatiste ehitamine ja rekonstrueerimine (hooned, spordiväljakud, matkarajad, laagriplatsid, hobusetallid, õngitsemistiigid, paadisillad ja randumiskohad) ning majutus- ja toitlustusettevõtetele esitatavate nõuete täitmiseks vajalike seadmete ostmine sh infotehnoloogia seadmed
2. Käsitööstuslikuks tegevuseks vajalike hoonete ehitamine ja rekonstrueerimine ning seadmete ostmine (kudumismasinad, kangasteljed, käärpuud, vokid ja õmblusmasinad, õmblustööstuse ettevõtete sisseseade ja töövahendid, tislari ja ehituspusepa tööks vajalikud puidutöötlemisseadmed ja –tööriistad, keraamikaahjud ja –tööriistad, nahaparkimisseadmed ja –tööriistad, kivi töötlemise seadmed ja –tööriistad, ventilatsiooniseadmed, sepatöö seadmed ja tööriistad)
3. Teenuste osutamine
 - Hoidlate ehitamine ja rekonstrueerimine ning seadmete ostmine
 - Põllumajandusmasinate (väljaarvatud traktorite) ostmine

- Põllumajandus- ja metsatehnika remondiks vajalike hoonete ehitamine ja rekonstrueerimine ning seadmete ostmine

- Pesumajade, juuksuritöökodade, kaupluste (kaasaarvatud rändkaupluste), kingsepatöökodade ehitamine ja rekonstrueerimine ning vajalike seadmete ostmine

- Puidutöötlemise teenuse osutamiseks vajalike seadmete ostmine (puiduhakke, grillsöe või katusekatte laastude ja sindlite valmistamise seadmed, saepuru ja hakke briketeerimisseadmed, halupuidu tükeldamise ja lõhkumise seadmed, ventilatsiooniseadmed)

- Laste- ja hoolekandeaustuste hoonete ehitamine ja rekonstrueerimine ning spetsiaalsustuse ostmine

4. Toiduainete töötlemise hoonete ehitamine ja rekonstrueerimine ning seadmete ostmine, mis on vajalikud Euroopa Ühenduste asutamislepingu lisas 1 nimetatavate toodete töötlemiseks.

Toetuse suurus

Toetust võib saada kuni 50% investeeringu käibemaksuta maksumusest. Toetuse suurus tuleneb äriprojektis kirjas olevast oma- ja laenuvahendite puudujäägist, kuid see on maksimaalselt 1 564 660 krooni ühe taotleja kohta on aastas. Toetust on võimalik saada ka projekteerimiseks ja äriprojekti koostamiseks.

Põllumajandustehnika soetamiseks saab toetust küsida ainult tulundusühistu, mille põllumajandussaaduste tootmise osakaal ei ületanud 20% eelnenud majandusaasta netokäibest ning kes kavandab investeeringujärgselt teenindusliku ettevõtluse osakaalu suurenemist.

Kui taotletakse toetust uue hoone ehitamiseks või olemasoleva hoone laiendamiseks, siis tuleb investeeringujärgselt luua 1 töökoht, muudel juhtudel peavad säilima olemasolevad töökohad.

Maapiirkonnas majandustegevuse arendamise toetuse taotluste vastuvõtt kestab augusti lõpust kuni 8. oktoobrini PRIA piirkondlikes büroodes. Toetus makstakse välja kolme kuu jooksul pärast investeeringu eest tasumist ja nõuetekohaste maksedokumentide PRIA-le esitamist.

Lisainformatsiooni, juhendmaterjali ja taotlusdokumentide vorme saab PRIA büroost ja veebilehelt www.pria.ee.

Heli Raamets
PRIA pressinõunik

Sportlik Perepäev Ignase külas

Tänu Avatud Noortekeskuste projektile said võimalikuks võrkpalli treeningud Haaslava vallas. Treeningud olid üks osa projektist, millele järgnevad huvitegevus ja nõustamised.

Profivõrkpalluri Priit Luik juhendamisel toimusid treeningud Aardla, Ignase ja Roiu võrkpalliplatsidel. Pere Leib/Cibeliuses mängiv Priit Luik mängis noortega väljakul ja juhendas neid eelseisvaks jõukatsumiseks.

Põnev mäng ootab meid ees laupäeval, 28. augustil 2004.a. kell 13.00 Ignase küla spordiplatsil, kus omavahel astuvad vastamisi Haaslava valla külade ja perede võistkonnad. Esinevad Sillaotsa Põhikooli tantsutüdrukud õp. Annika

Tõnuristi juhendamisel, toimuvad ka muud meelelahutuslikud etteasted ja sportlikud mängud pealtvaatajatele.

NB! Soovitav, et võistkonnas oleks 4 meest ja 2 naist. Registreeri enda võistkond saates tiimiliikmete nimed e-posti aadressil: maivs@hotmail.com, Haaslava Vallavalitsuses tel. 7 490 130 või üks tund enne võistluste algust.

Bussiajad: 12.00 Aardla; 12.25 Kurepalu, 12.30 Roiu, 12.40 Uniküla

Maive Otsa
Projekti eestvedaja

Kas lasteaiaga või lasteaiata?

Kas laps peaks üldse lasteaias käima?

Valik oleneb vanema enda soovist ja lapseõlvekogemustest. Kui emal-isal väiksenä lasteaias meeldis, pole probleemi. Siis võtab pere seda kui loomulikku sammu ning laps kohaneb hästi. Kui aga lapsevanema hinge närib kahtlus, tasub ise lasteaeda kohale tulla ja vaadata, kuidas seal elu kulgeb.

Vanemad, kes suhtuvad lapse lasteaeda minekusse positiivselt ja toetavad last igati, aitavad kaasa lapse valutumale harjumisele õpetajate ja teiste lastega.

Miks on lasteaed hea?

Viibimine eakaaslaste seas on oluline lapse arengus. Mängimine koos sõpradega arendab lapse enesekontrolli, sisseelamisvõimet ja kõnet. Laps õpib suhtlema nii eakaaslaste kui täiskasvanutega, mis on väga oluline edaspidi toimetulekuks koolis. Lasteaia kindel päevakava sobib hästi lapse vajadustega. Kordus ja teadmine, et sündmused (söömine, magamine, mängimine) on ka homme samal ajal, loovad turvatunde ja toetavad sisemist tasakaalu. See lubab lapsel täie pühendumisega õppida kõike uut.

Kui lapse arendamisest rääkida, siis kes mäletab vanaemade tarkust, et iga asi tuleb omal ajal? Meie tahame lastelt ikka kõike ja kiiresti ja korraga! Lastepsühholoogid on väitnud, et tegelikult on kaks reaalsust, mis on nende meelest täpselt sama halvad - kui lapse eest ei hoolitseta ja kui hoolitsetakse üle. Last hakatakse üle stimuleerima kohe beebina.

Märgiks, mis näitab lapse valmisolekut õppida tähti, numbreid ja muid abstraktseid märke, on jäävhammaste tulek. Sama vana tõde, et laps on kooliküps siis, kui esimene hammas vahetunud.

Kallid lapsevanemad, ei saa edasi liikuda ühtki arenguetappi vahele jättes. Kõik toimub samm-sammult, läbi mängu.

Ilusat algavat mängu/õppeaastat nii meie lastele, kui nende vanematele!

Anne Lössenko
Lasteaed Kukupai juhataja

Algab uus õppeaasta

*Kaugusi polegi,
on ainult käimata teed,
mis käidavaks saavad.
Ja jälle nihkub kaugus kaugemale.
(O. Saar)*

Algamas on järjekordne uus õppeaasta. Täna, kui ma neid ridu kirjutan, valitseb koolimajas veel täielik tolm ja segadus ning mitte kuidagi pole märgata, et esimene koolipäev kohe-kohe uksele koputab. Iga õppeaasta algab uute ootustega, millesse on segatud ka põnevust. Oleme põnevil, missugune on värskest remonditud koolimaja, millised on uued ja vanad õpetajad, kui palju on muutunud klassikaaslased. Septembri algus on tore aeg nii koolilastele kui ka vanematele. Koolimälestused teevad

meele ühtaegu rõõmsaks ja nukraks. Kooli algust me ootame ning samas ka pelgame.

Ootame oma õpilasi ning lapsevanemaid kooli avaaktusele. Julgen lapsevanemaid innustada, sest majas on mitmed ruumid saanud erilise ilme. Ja tasub need uued õpetajad ka üle vaadata. Ükski sügis ei alga vanas koosseisus, nii ka tänavune.

Täna Haaslava vallavalitsust ja volikogu, kelle eestvõtmisel on meie koolimaja palju värvilisem, huvitavam ning rõõmsam. Soovin, et meeldiv koostöö jätkub ka algaval õppeaastal.

Tervitan uue õppeaasta puhul õpilasi, lapsevanemaid, õpetajaid, kogu koolipersonali! Meie ühine siht on laps ja tema õnnelik lapseõlv ning meeldiv koolitee. Soovin ilusat kooliaastat!

Ilvi Suislepp
Sillaotsa Põhikooli direktor

Sillaotsa Põhikooli avaaktus toimub 1. septembril kell 9.00.

Õnnitleme septembrikuus sündinuid

1	Elfriede Nikopensius Raimond Pastel Anna Ivanova	1923 1929 1930	Aadami Lange Roiu
2	Aino Kartsepp Eerik Paide	1938 1940	Aardla Ignase
3	Harri Prii Helgi Tohvri	1933 1937	Aadami Kurepalu
4	Asta Kuusmann	1941	Kurepalu
6	Ene Ojamaa	1939	Aardla
7	Ingrid Adamson Laine Ernits Alma Mitt Amalia Tiškina	1927 1929 1930 1930	Uniküla Aardla Kurepalu Ignase
8	Vello Kallavus Rosalie Leiman	1934 1934	Kriimani Päkste
9	Olga Rospik	1918	Ignase
10	Ere-Kai Lotta Vahur Laur	1939 1940	Igevere Kurepalu
12	Sirje Roosimäe	1934	Roiu
13	Silvia Prii	1932	Aadami
14	Lonni Ljamina	1923	Päkste
15	Aino Heiskonen	1921	Roiu
18	Margarita Susi Lembit Viru	1931 1942	Päkste Koke
19	Jaan Annamaa	1936	Koke
20	Tiiu Saks	1939	Aardlapalu
21	Helju Lilo Ivar Nigul	1937 1939	Metsanurga Mõra
22	Jelisaveta Jevstafjeva	1924	Roiu

23	Elsbeth Loss Marta Kilgi Hillar Kärna	1915 1920 1936	Haaslava Kriimani Metsanurga
25	Johannes Loost	1930	Roiu
27	Väino Lõuna	1943	Metsanurga
28	Linda Küün Roman Smolin	1928 1940	Koke Ignase

Palju õnne!

Haaslava valla kultuuri- ja spordiüritused

28. august	Sportlik perepäev Ignase küla võrkpalliplatsil	kell 13.00
29. august	Pensionäride ühenduse Kuldlõng suvelõpupidu Priiuse Seltsimajas	kell 12.00
9. sept.	Kohtumine Riigikogu liikme Koit Prantsiga Päevakeskuses	kell 10.00
9. sept.	Jalgpallimats kooli ja valla vahel Sillaotsa Põhikooli staadionil	kell 17.30

KODUKANDILOOD LXXXIII

lehekülgi Haaslava valla ajaloost

”Priiuse” seltsimajast Haaslava rahvamajaks

Seltsielu edendamise üheks peamiseks eelduseks on koht, kus koos käia. Meie vallas on selleks nüüd juba 100 aastat olnud kohalik, karskusseltsi ”Priius” poolt ehitatud seltsimaja. 14 augustil tähistati pidulikult seltsimaja 100 aastapäeva.

Seltsimaja ehitamist puudutavaid materjale on teadaolevalt säilinud vähe. Karskusseltsi kohta leidub andmeid 1911. aastast ja maja ehitusega seonduvat peaaegu ei ole. 1904. aastast on teada kaks ajaleheartiklit, kus on juttu maja sisseõnnistamisest ja lühike ehituslugu. 1964.a. ilmus New Yorgis seltsi auliikme Oskar Rütli 1946-1948.a. paguluses kirjutatud mälestusraamat, kus on seltsimaja ehituse kohta pikk kirjeldus. 1970 aastate lõpus kirjutas üksikasjaliselt maja ehitamisest oma käsikirjalistes mälestustes Leida

Adamson. Paraku on aga kaks viimatimainitud allikmaterjali kirjutatud, esimene 45 ja teine 70 aastat hiljem. Sellest ka mõningad vastuolud. Üldjoontes oli maja saamisluгу ja esimese 40 aasta tegevus aga järgmine.

1901.a. asutati Haaslavale karskusselts ”Priius.” Paari aastaga liitus seltsiga ca 50-60 kohalikku elanikku. Kahjuks puudus noorel seltsil oma kindel asukoht. Üritusi korraldati Kolga ja Puusta taludes ning Haaslava vallamaja õuel. Ajapikku aga liikmeskond ja vajadused suurenesid ning oli selge, et selts vajab oma kodu.

Loeme Oskar Rütli mälestusraamatust ”Mälestusi ühe eesti sugupõlve tööst ja võitlusist (1871-1949)”: “Vallamaja ruumid olid rahvast pungil täis. Koosolekul tõusis küsimus, kus edaspidi koosolekuid pidada ja kuidas pidusid korraldada. Tõstatati üles küsimus, kas selts ei muretseks ise

endale seltsimaja. Õnneks juhtus koosolekul olema ka üks ehitusmeister ja kes arvas, et seltsimaja läheb vähemalt 2200-2600 rubla maksma. Siis saavat lihtne palkmaja saaliga, millesse mahuks umbes 200 inimest. Ühte otsa tuleks lihtne näitelava kõrgendus ja teise otsa kaks tuba.

Tol ajal oli kõik veel odav ja see summa ei kohutanud kedagi. Ma tegin ettepaneku kohe üles tähendada, kui palju keegi maja ehitamiseks annab. Vaimustus oli nii suur, et üle 600 rubla lubati sularahas. Suurtalunikud, kolm Põdersoni, Roiu, Pihlapuu ja Kolga Põdersonid, samuti Mandli talu omanik Käärrik, kellel oli küllaldaselt metsa, lubasid oma metsast anda ilma hinnata kõik puumaterjali. Terve rida taluomanikke avaldasid, et nemad lõikavad palgid metsas valmis ja toovad materjali tasuta kohale. Andsid ennast üles ka liiva ja kivivedajad. Valiti ka ehitustoimkond..."

Loeme Leida Adamsoni mälestustest: "Ühistel jõupingutustel jõuti nii kaugele, et 1903.a. võis majaehitusega algust teha. Majaplatsi andis tasuta Naritse talu peremees Viilup Päkstest. Palgid saadi naeruväärsest odavavalt Puusta talu vanapoisist omanikult Reinhold Päivilt. Vallarahva abil edened töö hoogsalt. Talunikud vedasid ehitusmaterjali tasuta kohale ja maatamehed aitasid kaasa, kes labida, kangi või kirvega. Tööd juhatas ehitusmeister Voldemar Pihlapuu, muidugi tasuta."

„Postimees“ nr 171 – 4. august 1904.a. (lühendatult)

Pühapäeval, 1 augustil oli Haaslava karskusseltsi "Priius" maja pidulik avamine. Maja pühitsemist toimetas õpetaja Klaasepp, kes mõtterikka kõne läbi kuulajaid tõsiselt mõtlema pani, kas me tõesti edasi elada suudame, kui mitte kõige jõuga võitlust alkoholiga ei alusta. Pidu avamise kõne oli seltsi auliikme cand. Oskar Rütli poolt. Seltsi esimees, vallakirjutaja Jaan Väljaots andis aga aru maja asutamise loost. Maja maksab umbes 2000 rubla. Tarvilik raha tuli seltsi liimete ja toetajate annetuste läbi kokku. Tegu olnud aga palkide saamisega, sest kohaliku metsaomaniku asemik, isanda verd mees, ei ole karskuse seltsi ehitamiseks palkisid isegi kalli raha eest müüa tahtnud. Siis ostetud palgid erainimeste arvele, kes need karskusseltsile ehituseks andsid. Ehitusmaterjali veo võtsid kohalikud talupidajad pea täiesti maksuta oma peale. Talu kohta tulnud 1 – 33 koormat ja ainult mõnele taluomanikule pidanud veo eest tasu maksma.

Eesti Põllumeeste Seltsi ja „Vanemuise“ poolt tervitusi tuues, tuletas cand. Jaan Tõnisson inimestele meelde, kuidas „Priiuse“ nimeline karskusselts inimesi allapoole kiskuva ja nõrgendava alkoholi mõju alt vabastades ja kõlbelisele iseseisvusele ning iseenese üle valitsemisele kasvatades sellega õnneajajärgule põhja alla paneb, mida igal pool Eestis lootetakse algavat, „kui kõik peerud kahel otsal, lausa lõövad lõkendama“.

Õnne sooviti ka naabruse lauluseltsi poolt. Vaheajal kandis seltsi sega- ja meeskoor seltsi esimehe juhatusel lihtsamaid laulusid ette, iseäranis hästi mõjus meeste laul. Näitemängki ei puudunud. Ka võttis rahvas rohkesti osa pidusöögist, elav olnud ta ka ilma „elutilgata“.

Seltsimajast sai kohe meie valla seltsi- ja kultuurielu keskus. Peaegu kõik Haaslavale asutatud seltsid ja ühendused leidsid siin peavarju ja said oma üritusi korraldada. Paraku on aga nii, et kõik mida palju kasutatakse, ka kulub. 1920 aastate lõpuks oli selge, et maja vajab remonti ning laiendamist.

1927.a. telliti ümberehituse projekt ja remont võis alata. Ehituseks tuli pangast laenu võtta, ka toetas Eesti Kultuurkapitali valitsus "Priiuse" seltsimaja ehituse lõpetamist 350 krooniga. Majal vahetati katus, ehitati juurde rõduosa ja tehti ka muud.

1929.a. 27 jaanuaril toimus ruumide pidulik avamine. Vaimuliku talituse pidas õpetaja K. Kimmel Tartust, asjamehed pidasid kõnesid, toimus "Sillaotsa" segakoori kontsert ja näiteseltskond kandis ette C. Rutoffi 4 vaatuselise näidendi "Vastu vett."

1929.a. 10 veebruaril võeti maja Tartumaa haridusosakonna poolt maakonna rahvamajade nimekirja. Ametlikult hakati maja nimetama Haaslava rahvamajaks.

1929.a. 28 aprillil olid koos "Haaslava kultuuriliste organisatsioonide" esindajad ja toimus maja saatuse ühisarutlus. Leiti, et kõik rahvamaja kasutavad organisatsioonid peavad ühiselt kandma hoone ülalpidamise kulusid. Kokkuleppes hakati aga kõrvale hoidma. Haaslaval oli veel teinegi seltskonna kogunemiseks mõeldud maja, Kaitseliidu kompanii kodu, mida sai samuti kasutada. Nii oli seltsidel ürituste korraldamisel valida kahe maja vahel. Kaitseliitlased tahtsid endale rohkem reklaami teha ja andsid tihti ruume kasutada tasuta või sümbolse summa eest. Selle tõttu eelistatigi tihti Kaitseliidu maja. Oma osa oli siin ka inimestevahelistel suhetel, mõni seltskond lihtsalt ei käinud karskusseltsi juhtidega läbi. Just sellel põhjusel eelistasid pitsimehed, perenaiste selts ja põllumehed mõnda aega oma üritusi korraldada Kaitseliidu hoones. Rahvamaja kasutasid vähem rahakamad organisatsioonid, kes tihti jäid ürituste eest võlgu. Tekkis olukord, kus maja kasutasid küll mitmed seltsid aga enamiku kulusid pidi kandma "Priiuse" selts. Ka oli karskusseltsil kaelas maja ümberehituse võlg.

"Priiuse" tegelastele see muidugi ei meeldinud ja leiti, et maja nimetamine rahvamajaks on seltsile toonud ainult üleliigseid sekeldusi ja kulutusi. 1931.a. 20 detsembril olid Haaslava seltskondlike organisatsioonide esindajad koos arutamaks küsimust, "Kas ei peaks maja nimi olema Haaslava rahvamaja "Priius." Nime esialgu ei muudetud, küll aga tehti kompromiss ja otsustati "Priiuse" selts nimetada ametlikult Haaslava rahvamaja haldajaks. Hiljem nimevaidlus jätkus ja kuni 1940 aastani oli paralleelselt kasutusel 2 nime, Haaslava rahvamaja ja Haaslava rahvamaja "Priius." Ametlikes dokumentides esines siiski rohkem nimi rahvamaja "Priius."

1932.a. 9 märtsil määras Tartu Maavalitsus Haaslava rahvamaja ülalpidajaks ja hooldajaks Haaslava karskusseltsi "Priius." Sellega kaasnes ka mõningane maakonna poolne rahaline toetus.

Paraku tõi maja liitmine rahvamajade võrku kaasa maavalitsuse poolse kontrolli. Maja ei vastanud kehtivatele normidele, olulisem puudus oli, et ei olnud küttekoldeid. 1932.a. alustati uuesti maja ümberehitust. Siis jäi aga asi seisma. 1933.a. märtsiks oli seltsil 2885 krooni suurune võlg ja pank enam laenu juurde ei andnud. Abi saamiseks pöördus seltsi juhatus palvekirjadega riigivanema, siseministeeriumi ja haridusministeeriumi poole, raharong jäi aga tulemata. 1933.a. 14 augustil võeti maja haridus ja sotsiaalministeeriumi Teaduse ja Kunsti osakonna poolt üleriigilisse rahvamajade võrku. Alles nüüd saadi natuke riigipoolset abi.

1934.a. suvel käis maja ümberehitust kontrollimas maavalitsuse järelvaatuse komisjon, kuhu kuulusid maa-insener Lenzius (oli Kurepalus suvilaomanik), maaarhitekt Kesper ja maavalitsuse juhataja Uiga. Kõrge komisjon leidis veel puudusi ja need kästi kõrvaldada 1 septembriks. Kuna selleks tähtajaks midagi ei tehtud, suleti maja Tartu Maavalitsuse otsusega. 1934.a. 8 septembril pitseeris konstaabel Jakob Mets maja ukсед ja rahvamaja oli avalikeks üritusteks suletud.

„Postimees“ nr 284 – 17. oktoober 1934.a. (lühendatult)

„Haaslava asub rahvamaja korrastama.

Haaslava karskusseltsi „Priius“ erakorralisel koosolekul otsustati, kõige hoolega asuda rahvamaja korrastamisele, milleks otstarbeks vajamineva liiva, kruusa ja muud materjalid veavad seltsi liikmed tasuta kohale. Selts tahab veel enne külma ära šikatuurida peosaali ja varustada saali 2 ahjuga, et oleks igal ajal ettekandeid soojas ruumis kuulata. Niisama tulevad kõrvaldamisele teised puudused.”

Nagu näha, läksid asjad kiireks ja 4 detsembriks oli raha leitud ja ka kõik tööd tehtud. Saali hoovipoolsesse nurka ehitati kerisega raudahi, teise nurka lihtne raudahi, saali lae pennid kinnitati raudklambritega sarikate külge, saali hoovipoolne seinanurk kinnitati raudpoldiga otsaseina külge ja saali rõdu tala otsad löödi laudadega üle. Maja pidulik avamine toimus 1934.a. 9 detsembril.

1934.a. suvel jõudis lõpplahenduseni üle 5 aasta kestnud majaga seotud kohtuvaidlus. Nimelt oli maja omal ajal ehitatud Naritse talule kuuluva ma peale. Tehti kinkileping, kus oli kirjas, et maa on karskusseltsi „Priius“ oma ja sinna ehitatakse peale seltsimaja. Maja ümbrusse jäi aga püsti päris palju ilusat metsa. 1929.a. soovisid Naritse talu pärijad osa metsa maha võtta, sest kinkilepingu järgi jäi krundil kasvav

mets talu omandusse edasi. Seltsietegelased ei tahtnud sellest esialgu midagi kuulda, maja ümbrus oleks lagedaks raiesmikuks saanud. Toimus mitu kohtuprotsessi ja kõik viitas sellele, et pärijad jäävad kohtus võitjaks.

1934.a. 8 juunil leppis seltsi juhatus Ann Viilupi pärijate, Jaan Viilupi, Osvald Viilupi, Aliide Pruuleri ja Johan Pruuleriga kokku, et „pärijad loobuvad kohtus „Priius“ vastu esitatud krundil kasvavate puude summa nõudmisest ja selts omalt poolt annab neile ühes perekondadega õiguse igal ajal seltsimaja peoõhtutele maksuta sissesäämiseks.”

Tasapisi hakkasid lahenema ka karskusseltsi rahaprobleemid. 1937.a. 22 juunil andis haridusministeerium takkajärgi Haaslava rahvamaja ümberehitamiseks 1000 krooni. Maja ümberehituse käigus võetud laenu jääk jagati kohalike seltside vahel ära.

1939-1940.a. kavatseti maja veel laiendada, aga alanud sõda ja võimuvahetused tõmbasid neile plaanidele kriipsu peale.

1940.a. 27 oktoobril likvideeriti karskusselts „Priius.“ Seltsil võlg Maapangale ja eraisikutele oli 1856.02 krooni. Sellest oli majaga seonduv laen umbes 1000 krooni.

2 novembril nimetati Haaslava rahvamaja „Priius“ ümber Haaslava rahvamajaks. Kuuste valla Täitevkomitee poolt nimetati rahvamaja juhatusse J. Rüttili, L. Undrits, J. Vahi, A. Koppel, A. Tens ja R. Soe.

Hiljem on maja kutsutud ka kultuurimajaks ja nüüd uuesti Haaslava seltsimajaks. Nimetusest kaugel tähtsam on aga see, et maja on juba 100 aastat olnud Haaslava seltskonna- ja kultuurivaimu kandjaks ja on seda kindlasti ka edaspidi.

Taivo Kirm

Hambaravikabinet

Roiu perekeskuses, Kesktänav 9

Vastuvõtt toimub:

E 9.00 – 14.00

K 15.00 – 19.00

N 9.00 – 14.00

Registreerimine tel. 7 490 230

Dr. Võsu Hambaravikabinetis on võimalik teostada järgmisi protseduure:

- Hammaste ravi kaasaegsete täidismaterjalidega
- Hammaste kirurgiline eemaldamine
- Hambakivi eemaldamine
- Hammaste valgendamine
- Hambakaunistuste paigaldamine

Kuni 19. aastastele hambaravi tasuta.

Kliendisõbralikud hinnad ja töö kvaliteetne!

Oodatud on kõik patsiendid!

Lugupidamisega,
Hambaarst Dr. Kaja Võsu
Hambaarsti abiline Kersti Ventsel

Informatsioon

- Käesolevast õppeaastast ei teeninda valla buss Ülenurme Gümnaasiumi 1-5 klassi (endine Tõrvandi Algkool) õpilasi.
- Palume kõigil õpilastel ja üliõpilastel (Gümnaasium, Kutsekool, Ülikool jmt.) tuua valla sotsiaalosakonda tõend, et te õpite antud koolis. Samuti palume lastevanematel teatada augustikuu jooksul lastest, kes lähevad käesoleva aasta sügisel esimesse klassi.
- Haaslava Vallavalitsuse 29.07.2004 korraldusega nr 107 ning 18.08.2004 korraldusega nr 117 on vastu võetud Uue-Vaigo kinnistu ja Vaigometsa kinnistu (Kurepalu küla) detailplaneering ning Tuigo kinnistu (Mõra küla) detailplaneering. Nimetatud planeeringute avalik väljapanek toimub Haaslava Vallavalitsuses alates 23. august 2004 kuni 07. september 2004.
- Müüa Opel Rekord 2,0 83.a tagavaraosadeks (mootor kap. remonditud) Tel 51 992 935
- Noor pere, kes vajab suuremat elamispiinda, soovib osta Tartus, Tartu lähedal maja (talu) elamiskõlbliku ja mõistliku hinnaga. Tel. 749 3139, 5345 5828
- Pressin mahla Kurepalus. Telefon 56670241, 56913596

Tähtsamad telefoninumbrid

Tartu Kiirabi	7 408 800
TÜ Kliinikum Üldinfo(24h)	7 318 111
Lõuna Politseiprefektuur Tartu Politseiosakond	110
Lõuna Politseiprefektuuri Tartu Politseiosakond Patrull- ja liiklusjärelvalve	7 308 814
Eesti Energia Klienditeenindus E-R 07.00- 20.00 Õöpäevaringne rikketelefon (24h) Arvestinäitude teatamise telefon (24h)	1545 1343 800 4545
Eesti Gaas Tartu klienditeenindus Tehniline nõustaja	7 362 373 7 362 373
Tartu Pensioniamet Üldtelefon	7 447 491
Lõuna-Eesti Häirekeskus/ Tartumaa Päästeteenistus	112
Tartumaa Tööhõiveamet Infolaud, konsultandid	7 427 155
Lõuna Regionaalosakond Tartu migratsioonibüroo	7 377 560

Haigekassa Tartu osakond	7 447 430 7 447 431
Lõuna Maksuamet Infotelefon Info maamaksu küsimustes	7 307 132 7 305 053 7 305 012 7 307 112
Haaslava Vallavalitsus	7 490 130 7 490 169
Haaslava konstaabel	539 62110
Majaabi	7 490 176
Roiu Lasteaed Kukupai	7 490 123
Roiu Raamatukogu	7 490 288
Sillaotsa Põhikool	7 352 000
Roiu kauplus	7 490 138
Roiu postipunkt	7 490140
Roiu apteek	7 490 284
Roiu hambaravi kabinet	7 490 230
Roiu perearst	7 490 148

Politseiteated

- ✓ 24.07.04 a tungiti Roiu asulas Mõraoja juures kallale Meelisele ja tekitati talle füüsilist valu. Kallaletungimise asjaolude väljaselgitamiseks alustati Lõuna Politseiprefektuuris kriminaalmenetlust avaliku korra raske rikkumise paragrahvi tunnustel.
- ✓ 27.07.04 a päeval põles Koke külas majapidamise kõrvalhoone. Põlengu kustutas Tõrvandi komando. Inimesed tulekahjus kannatada ei saanud.
- ✓ 31.07.04 öösel kella 02.40 ajal rikuti Aardla külas Keskuse 2 majas majarahu valju muusika ja lärmamisega. Elanike avalduse alusel alustati konstaabli poolt väärteomenetlust.
- ✓ 07.08.04 toimus valla territooriumil kaks liiklusõnnetust:
 - Kurepalus sõitis teelt välja vastu puud sõiduauto Audi, milles said kergemaid vigastusi kolm Võnnu valla elanikku. Juhil mõõdeti alkoholi jooberiks 2,57 promilli.
 - Reola-Hammaste teel Haaslava ja Villemi teede ristmikul sõitis teelt välja sõiduauto Toyota. Autot juhtinud naisterahvas sai kergeid põrutusi.
- ✓ 11.08.04 öösel vastu 12.08.04 a toimus jooming ja majarahu rikkumine Villemil, Pikamäe tee 7 majas. Elanike avalduse alusel alustati konstaabli poolt väärteomenetlust

Harras Tiisler
vanemkonstaabel

Mälestame lahkunuid

Albert Peedson
30.04.1919 - 13.08.2004
Uniküla

Eevi Vaher
13.03.1926 - 17.08.2004
Tõõraste küla